Programmering

Carsten Wulff 2010-06-15

Oversikt

- Hva er et programmeringsspråk
- Hvorfor trenger man et programmeringsspråk
- Hvordan ser et typisk språk ut
- Kompilering
- Hvilke språk fins i verden
- Hvordan ser et typisk språk ut
- Demonstrasjon

Hva er et programmeringsspråk?

Ett programmeringsspråk er et kunstig, veldefinert språk

- Et endelig antall nøkkelord (if, while, true, false)
- Et endelig antall operatorer (* + / ! == >= <=)
- Et endelig antall blokkdefinatorer ({ } () ;)

Kan entydig forklare en datamaskin hva som skal gjøres

Hvorfor trenger man et programmeringsspråk?

- En datamaskin har et veldig begrenset vokabular (noen hundre ord), som er meget vanskelig å skrive store programmer i.
- Dette vokabularet kalles et "instruksjonssett", og det varierer fra maskin til maskin
- Man kan skrive programmer med instruksjonssettet direkte, men det er ikke lett.
- Program skrevet direkte i et instruksjonsett vil ikke fungere på en annen maskin

Nivå 0: Maskinkode

- Bare tall
- Helt håpløst å tolke
- Men, en datamaskin må ha programmene på dette formatet for å kunne kjøre det
- Alle
   programmeringssprå
   k blir til slutt gjort
   om til maskinkode

```
0000 6a00 4889 e548 83e4 f048 8b7d
                                              ....j.H..H...H.}
        0848 8d75 1089 fa83 c201 c1e2 0348 01f2
             d1eb 0448 83c1 0848 8339 0075 f648
                                              H....H...H.9.u.H
                                              UH..H.=.....
        5548 89e5 488d 3d13 0000 00e8 0800
                                              ...%....%....He
        6c6c 6f20 576f 726c 6400 4c8d 1def 0000
                                              llo World.L....
             53ff 25df 0000 0090 680c 0000
                                              .AS.%....h....
        e6ff ffff 6800 0000 00e9 dcff ffff 0000
                                              . . . . 8 . . . 8 . . . . . . .
                                              .zR..x.......
                                              P. . . . . . . X. . . . . . .
                                              . . . . . . . . T. . . . . . .
```

Nivå 1: Assembly code

```
hello.s
         .cstring
LC0:
        .ascii "Hello World\0"
.globl _main
_main:
LFB3:
        pusha
                %rbp
LCFI0:
                %rsp, %rbp
LCFI1:
                LCO(%rip), %rdi
        leaq
        call
                 _puts
        leave
        ret
LFE3:
        .section __TEXT,__eh_frame,coalesced,no_toc+strip_static_syms+live_support
EH_frame1:
        .set L$set$0,LECIE1-LSCIE1
        .long L$set$0
LSCIE1:
        .long
        .byte
                0x1
        .ascii
               "zR\0"
                0x1
                0x78
        .byte
        .byte
                0x10
        .byte
                0x1
                0x10
        .byte
        .byte
                0xc
                0x7
        .byte
                0x8
        .byte
        .byte
                0x1
        .align 3
LECIE1:
.qlobl _main.eh
_main.eh:
LSFDE1:
        .set L$set$1,LEFDE1-LASFDE1
        .long L$set$1
LASFDE1:
```

- Rimelig vanskelig å forstå
- Beskriver hva datamaskina skal gjøre i detail
- Noen galinger skriver programmer i "assembly" for å få det til å gå raskt (for eksempel data spill)

18

Nivå 3: Et programmeringsspråk (C)

- En smule mer forståelig
- Man bruker kodeord (int) og funksjoner (printf) for å gjøre det man vil

Oversetting: Fra C til maskinkode

- Oversettingen kalles "kompilering"
- Man trenger en kompilator (ett program)
- For språket C kan man bruke et program som heter "gcc", som all linux og mac PC har installert fra starten av. På windows må den etterinstalleres

18

Demo: hello.c

Typer programmeringsspråk

- Programmeringspråk er laget av ingeniører
- Ingeniører liker best de har laget selv
- Derav fins det mange programmeringsspråk

Snakker flytende (10 000 – 50 000 linjer kode)

Guru (mer enn 50 000 linjer kode

Position Jun 2010	Position Jun 2009	Delta in Position	Programming Langu	uage	Ratings Jun 2010	Delta Jun 2009	Status
1	1	=	Java		18.033%	-2.11%	Α
2	2	=	c		17.809%	+1.03%	Α
3	3	=	C++		10.757%	+0.16%	Α
4	4	=	PHP		8.934%	-0.74%	Α
5	5	=	(Visual) Basic		5.868%	-2.07%	Α
6	7	Ť	C#		5.196%	+0.66%	Α
7	6	1	Python		4.266%	-0.49%	Α
8	9	Ť	Perl		3.200%	-0.71%	Α
9	45	1111111111	Objective-C		2.469%	+2.35%	Α
10	11	Ť	Delphi		2.394%	+0.21%	Α
11	8	111	JavaScript		2.191%	-1.83%	Α
12	10	11	Ruby		2.070%	-0.56%	Α
13	12	1	PL/SQL		0.787%	-0.09%	Α
14	14	=	SAS		0.703%	-0.06%	Α
15	15	=	Pascal		0.702%	-0.06%	A-
16	18	tt	Lisp/Scheme/Clojur		0.654%	+0.05%	В
17	19	ff	Lua		0.592%	+0.04%	В
18	20	ff	MATLAB		0.589%	+0.06%	В
19	16	111	ABAP		0.577%	-0.15%	В
20	27	1111111	PowerShell		0.529%	+0.23%	В

Hva brukes språkene til

Navn	Туре	Bruksområde
Java	Kompilert til et mellomformat	Web (nettbanker), GUI programmer, det meste.
С	Kompilert	Alt mulig (Spill, mobiltelefoner, vaskemaskiner, pulsklokker)
C++	Kompilert	Alt mulig (Word, Excel, Photoshop)
PHP	Interpretert	Web (Wikipedia)
(Visual) Basic	Kompilert	Makroer i Excel og Word, Windows programmer
C#	Kompilert	Windows programmer
Perl	Interpretert	Behandling av store tekstmengder. Alt mulig
Objective-C	Kompilert	iPhone og Mac
SQL	Interpretert	Henting av data fra databaser
Matlab	Interpretert	Matematiske beregninger

Demo

- 1. Data ut fra et simuleringsprogram
- 2. Perl script for parsing av data
- 3. C# program for plotting av data

Oppsummering

- Alt må til slutt oversettes til maskinkode, det er det eneste en datamaskin kan forstå
- Det fins mange programmeringsspråk, noe er smak og behag og noe er effektivitet
- Hvis du vil lære deg programmering er du nødt til å ha en oppgave å som du vil ha løst
- Hvis du skal lære deg programmering må du være tålmodig

Introduction to Programming Perl: Three Virtues of a Programmer

by Larry Wall (creator of Perl) et al.

- Laziness The quality that makes you go to great effort to reduce overall energy expenditure. It makes you write labor-saving programs that other people will find useful, and document what you wrote so you don't have to answer so many questions about it. Hence, the first great virtue of a programmer. Also hence, this book. See also impatience and hubris.
- Impatience The anger you feel when the computer is being lazy. This makes you
  write programs that don't just react to your needs, but actually anticipate them. Or
  at least pretend to. Hence, the second great virtue of a programmer. See also
  laziness and hubris.
- Hubris Excessive pride, the sort of thing Zeus zaps you for. Also the quality that
  makes you write (and maintain) programs that other people won't want to say bad
  things about. Hence, the third great virtue of a programmer. See also laziness and
  impatience.

18